

**ОБЕДИНЕТИ
НАЦИИ**

Меѓународен суд за кривично гонење
на лица одговорни за тешки кршења
на меѓународното хуманитарно право
извршени на територијата на поранешна
Југославија од 1991 година

Предмет бр.: ИТ-04-82- ПТ
Датум: 17. јануари 2007
Оригинал: англиски

ПРЕД СУДСКИОТ СОВЕТ II

Судии: Судија Кармел Агиус, Претседавач
Судија Кевин Паркер, Претпретресен судија
Судија Кимберли Прост

Секретар: г. Ханс Холтхуис

Датум на поднесување: 17. јануари 2007

ОБВИНИТЕЛОТ

против

**Љубе БОШКОСКИ
Јохан ТАРЧУЛОВСКИ**

**РЕШЕНИЕ ВО ВРСКА СО ОБНОВЕНИОТ ПОДНЕСОК
ЗА ПРИВРЕМЕНО ПУШТАЊЕ НА СЛОБОДА НА ЈОХАН ТАРЧУЛОВСКИ**

Канцеларијата на Обвинителот:

Дан Саксон
Вилијам Смит
Анеес Ахмед

Бранители на обвинетите:

Едина Решидовиќ за Љубе Бошкоски
Антонио Апостолски за Јохан Тарчуловски

1. Историјат

1. Овој Судски совет (понатаму во текстот: Судскиот совет) на Меѓународниот суд за кривично гонење на лица одговорни за тешки кршења на меѓународното хуманитарно право извршени на територијата на поранешна Југославија од 1991 година (понатаму во текстот: Меѓународен суд) е задолжен да решава по „Вториот поднесокот на Јохан Тарчуловски за привремено пуштање на слобода“ (понатаму во текстот: Поднесок) поднесен доверливо на 1. декември 2006 од Јохан Тарчуловски (понатаму во текстот: Обвинет). На 15. декември 2006 Обвинителството поднесе доверлива „Реакција од Обвинителството на Вториот поднесок на Јохан Тарчуловски за привремено пуштање на слобода со доверлив Анекс А“ (понатаму во текстот: Реакција). Обвинителството го оспорува Поднесокот. Тие исто така бараат дозвола за зголемување на ограничувањето на вообичаениот број на зборови во својата Реакција. На 22. декември 2006 Обвинетиот поднесе „Барање дозвола за одговор од Јохан Тарчуловски и Одговор на Реакцијата од Обвинителството на Вториот поднесок за привремено пуштање на слобода со Анекси од 1 до 4“ (понатаму во текстот: Одговор).

2. Обвинението против Љубе Бошкоски и Обвинетиот беше потврдено на 9. март 2005. На 2. ноември 2005 Обвинителството поднесе „Изменето и дополнето обвинение“. Во него Обвинетиот се товари за кривични дела убиство, безобсирно уништување и сурово постапување извршени во текот на еден напад на селото Љуботен, во којшто се тврди дека Обвинетиот бил вклучен. На 14. март 2005 Обвинетиот беше уапсен од страна на властите на ПЈРМ¹ и потоа префрлен во Притворната единица на Обединетите нации во Хаг.

3. На 18. јули 2005 претходниот Судски совет задолжен за овој предмет донесе „Решение по Поднесокот од Јохан Тарчуловски за привремено пуштање на слобода“ (понатаму во текстот: Претходно решение), во кое тој го одби барањето на Обвинетиот. И покрај тоа што Владата на ПЈРМ покажа кооперативан став кон Меѓународниот суд и беше во процес на имплементирање на закон за заштита на сведоци, Судскиот совет сепак не беше убеден во способноста на властите на ПЈРМ активно да заштити сведоци. Судскиот совет дојде до заклучок дека Обвинетиот покажувал склоност кон опструкција на правниот процес со доа што, покрај другото не дал важечка адреса и не присуствувал на закажан состанок за распрашување. Судскиот совет сметаше дека активното присуство на приврзаниците на

¹ Меѓународниот суд прифаќа дека со резолуцијата А/РЕС-7-225 од 8. април 1993, Генералното Собрание реши да ја прими како членка на Обединетите нации државата која привремено се нарекува за сите цели во рамките на Обединетите нации како „Поранешна Југословенска Република Македонија“ додека се очекува решавање на разликите што се појавија околу нејзиното име; Решение по интерлокуторната жалба на Јохан Тарчуловски за привремено пуштање на слобода, 4. октомври 2005, (понатаму во текстот: Решение во жалбена постапка), фуснота 34.

Обвинетиот во близина на жртви и сведоци претставува конкретна опасност дека ќе има влијаење врз процесот на спроведување на правдата. Тие наведуваат еден инцидент кога приврзаниците ја спречувале полицијата и јавноста да влезат во селото Љубанци, лоцирано во близина на местото каде што наводно биле извршени кривичните дела за кои се товари во Обвинението. На 4. октомври 2005 Жалбениот совет ја одби жалбата поднесена од Обвинетиот против Претходното решение (понатаму во текстот: Решение во жалбена постапка).² Жалбениот совет не најде никаква грешка во заклучоците на Судскиот совет и сметаше, во врска со однесувањето на Обвинетиот во времето на истрагата од страна на Обвинителството, дека секако е релевантно за привременото пуштање на слобода дали некој обвинет покажал склоност да презема активности за да го избегне решението од службите на Меѓународниот суд.³

4. На 12. декември 2006 на една статусна конференција страните беа известени дека се предвидува дека можеби ќе биде возможно судскиот процес да започне на крајот на март или првата половина од април 2007.⁴

2. Аргументите на страните

5. Обвинетиот бара привремено пуштање на слобода и тврди дека од времето на Претходното решение настанати се битни промени во околностите важни за неговото барање. Тој тврди дека Владата на ПЈРМ издала нови гаранции со кои таа презема да го осигура враќањето на Обвинетиот од привременото пуштање на слобода во рок од 48 часа по известувањето и да организира негово следење од страна на полицијата. Обвинетиот понатаму тврди дека ПЈРМ неодамна добила статус на земја кандидат за прием во Европската Унија. Тој изјавува дека законот за заштита на сведоци станал целосно оперативен и се користи во судовите на ПЈРМ. Обвинетиот истакнува дека од донесувањето на Претходното решение немало обиди да се влијае врз сведоци и дека само помалку од 5 проценти од сведоците на Обвинителството побарале заштитни мерки. Тој изнесува дека тој и неговата сопруга очекуваат принова. Обвинетиот исто така го напоменува фактот дека судскиот процес најверојатно нема да започне пред 2008. Тој бара Судскиот совет да одржи сослушување по прашањето за негово привремено пуштање на слобода.

6. Обвинителството се спротивставува на Поднесокот тврдејќи дека во новата гаранција од страна на Владата на ПЈРМ не се објаснува како таа ќе ги исполни преземените обврски.

² *Ibid.*

³ *Ibid.*, параграф 15.

⁴ Статусна конференција, 12. декември 2006, Транскрипт страна 211.

Обвинителството истакнува дека, со оглед на понатамошното наводно влијание на Обвинетиот врз неговите приврзаници коишто живеат и се движат во непосредна близина на местата на живеење на сведоци и неговата веќе покажана намера да избегнува контакт со претставници на правниот систем на ПЈРМ и членови на Обвинителството во текот на периодот пред изнесување на Обвинението, новите гаранции на Државата не обезбедуваат доволна сигурност дека тој нема да има влијание врз потенцијални сведоци и дека нема да избега. Обвинителството, потпирајќи се на една изјава од еден иследник, вели дека многу службеници од Владата на ПЈРМ се отворено непријателски расположени кон Меѓународниот суд и дека настанала промена во Владата на ПЈРМ со што политичката партија ВМРО ДПМНЕ, на која и припаѓа Обвинетиот, дошла на власт. Обвинителството тврди дека тоа може негативно да влијае на подготвеноста на сегашната Влада да му ја даде помошта на Меѓународниот суд што ја ветува во државните гаранции. Што се однесува на новиот закон за заштита на сведоци, Обвинителството упатува на едно решение од 20. јуни 2006 во врска со привременото пуштање на слобода на Обвинетиот Бошкоски (понатаму во текстот: Решение за *Бошкоски*), во кое Судскиот совет сметаше дека воведувањето на новиот закон не претставува битна промена во околностите која би била доволно да оправда повторно разгледување на релевантните заклучоци од неговото претходно решение.⁵ Обвинителството повторно истакна дека Обвинетиот има склоност кон насилство и криминално однесување и упатува на еден напад во којшто наводно тој учествувал на 14. март 2005.⁶ Обвинителството тврди дека еден сведок што работи во Владата на ПЈРМ неодамна одбил каков било контакт со Обвинителството откако добил закани од припадници на полицијата на ПЈРМ и на членови на партијата ВМРО ДПМНЕ.⁷ Обвинителството тврди дека многу сведоци барале нивното решение во врска со заштитните мерки да биде одложено додека не се добијат резултатите од изборите во ПЈРМ во јули 2006, бидејќи тие наводно се плашат дека доаѓањето на власт од страна на ВМРО ДПМНЕ би довело до сериозни проблеми во врска со нивната безбедност доколку тие сведочат во оваа судска постапка. Обвинителството тврди дека бременоста на сопругата на Обвинетиот не претставува фактор којшто ја намалува веројатноста дека тој нема да се врати од привременото пуштање на слобода, доколку му биде одобрено. Обвинителството тврди дека Обвинетиот има добиено копии од изјавите на сите сведоци што ќе сведочат против него и смета дека тој сега има уште поголем мотив да не се врати од привременото пуштање на слобода и дека веројатноста од заплашување на сведоци се зголемила. Исто така Обвинителството е против барањето на Обвинетиот за усно сослушување.

⁵ Се упатува на: Решение по вториот поднесок за привремено пуштање на слобода, параграф 49.

⁶ Анекс А кон Реакцијата, стр. 3-4.

⁷ Реакција, параграф 27.

7. Во Одговорот Обвинетиот тврди дека ниту тој ниту некој од неговите колеги не се обидел да врши влијание врз сведоци. Тој тврди дека нема приврзаници меѓу полицијата на ПЈРМ и дека тој немал некоја позначајна позиција во полицијата. Што се однесува на партијата ВМРО ДПМНЕ Обвинетиот тврди дека раководителите на партијата се смениле. Обвинетиот спори дека Обвинителството не доставило докази за тоа дека сведокот за којшто зборува во својата Реакција престанал да соработува со Обвинителството поради наводното заплашување. Тој понатаму тврди дека нема основа за тврдењата на Обвинителството дека веројатно повеќе сведоци ќе бараат заштитни мерки поради тоа што партијата ВМРО ДПМНЕ се вратила на власт. Обвинетиот истакнува дека таа партија е на власт од јули 2006, па сепак нема случај на барање заштитни мерки од сведоци. Во врска со неодамнешната информација дека судскиот процес ќе започне во април 2007, Обвинетиот тврди дека тоа сѐ уште не е сигурно.

3. Законска регулатива

8. Релевантниот дел од правило 65 од Правилникот гласи:

(А) Кога еднаш е притворен, обвинетиот не може да биде пуштен на слобода без налог од Судски совет.

(Б) Ослободување може да биде наложено од Претресен судски совет само откако на Земјата домаќин и на Земјата во која обвинетиот бара да биде пуштен на слобода ќе им даде можност да се изјаснат и само ако е уверен дека обвинетиот ќе се појави на судскиот процес и, во случај да биде пуштен на слобода, дека нема да претставува опасност за жртвите, сведоците или други лица.

9. Жалбениот совет има укажано на одреден број фактори, што не е конечен, коишто треба да се земат предвид кога се проценува дали некој обвинет ќе се појави на судење: фактот дека обвинетиот се товари со тешки кривични престапи и ако биде осуден, обвинетиот најверојатно ќе се соочи со долгорочна казна затвор; околностите во кои обвинетиот се предал; степенот на соработка од страна на властите во Земјата во која обвинетиот бара да биде пуштен на слобода; гаранциите понудени од тие власти дека обвинетиот ќе се појави на судењето и дека ќе се придржува на условите поставени при неговото привремено пуштање на слобода; дали обвинетиот имал многу висока позиција, доколку е релевантно за тежината на државните гаранции; дека обвинетиот дал лични гаранции дека ќе се придржува на условите изречени при неговото привремено пуштање на слобода; веројатноста дека релевантните власти ќе го уапсат обвинетиот доколку тој одбие да се предаде во времето кога ќе се одржува судењето – колку што може тоа да се предвиди во сегашните околности; и дали обвинетиот се согласил на разговор со канцеларијата на

Обвинителот.⁸ Судската пракса на Меѓународниот суд укажува на тоа дека треба да има „битна промена во околностите“ со што би се оправдало повторно разгледување на обновен поднесок за привремено пуштање на слобода.⁹ Останува на обвинетиот да обезбеди докази за да го убеди Судскиот совет дека ќе се појави на судењето и, доколку биде пуштен, нема да претставува опасност за ниту еден од жртвите, сведоците или други лица.¹⁰ Всушност бидејќи во таква ситуација Меѓународниот суд нема никаква моќ да ги спроведува своите сопствени налози за приведување и мора да се потпира на локални и меѓународни власти тие да ги извршат апсењата во негово име, барателот за привремено пуштање на слобода мора да има јасна и цврста теза за да го убеди Судскиот совет дека ќе се појави на судењето доколку биде привремено пуштен на слобода.¹¹

4. Дискусија

10. Обвинетиот побара да се одржи сослушување во врска со Поднесокот. Судскиот совет укажува на тоа дека поднесоците на страните се придружени со голем број документи. Тие исцрпно ги изнесуваат прашањата релевантни за разгледување на Поднесокот. Според тоа Судскиот совет смета дека не е потребно да зема предвид дополнителни усмени аргументи.

11. На 7. декември 2006 властите на земјата домаќин го известиле Меѓународниот суд дека тие немаат никакви приговори во врска со привременото пуштање на слобода на Обвинетиот. На 30. ноември 2006 Владата на ПЈРМ достави „гаранции за привремено пуштање на слобода на обвинетиот Јохан Тарчуловски“, што се приложени како Анекс 1 кон Поднесокот. Според тоа Судскиот совет смета дека условот за давање можност на земјата домаќин и на Државата во која Обвинетиот бара да биде пуштен на слобода да бидат сослушани, изнесен во правило 65(Б) од Правилникот, е исполнет.

⁸ *Обвинителот против Никола Шаинович и Драгољуб Ојданиќ*, Предмет бр. ИТ-99-37-АР65, Решение за привремено пуштање на слобода, 30. октомври 2002, параграф 6.

⁹ *Обвинителот против Фатмир Лимај и др.*, Предмет бр. ИТ-03-66-Т, Решение по обновениот поднесок од одбраната за привремено пуштање на слобода на Фатмир Лимај, 26. октомври 2005 (понатаму во текстот: Решение за Лимај), параграф 8, што упатува на *Обвинителот против Милан Мартиќ*, Предмет бр. ИТ-95-11-ПТ, Решение по Вториот поднесок за привремено пуштање на слобода, 12. септември 2005, параграф 16.

¹⁰ Решение за Лимај, параграф 8; види *Обвинителот против Милан Мартиќ*, Предмет бр. ИТ-95-11-АР65, Решение по барањето дозвола за поднесување на жалба, 18. ноември 2002, и *Обвинителот против Прлиќ и др.*, Предмет бр. ИТ-04-74-АР65.1, 65.2, 65.3, Решение по поднесокот за повторно разгледување, појаснување, барање за привремено пуштање на слобода и барање дозвола за жалба, 8. септември 2004, параграф 28.

¹¹ *Обвинителот против Здравко Толмиќ и др.*, Предмет бр. ИТ-04-80-ПТ, Решение во врска со поднесокот за привремено пуштање на слобода на Милан Гверо, 19. јули 2005, параграф 8; Види *Обвинителот против Радослав Брѓанин и Момир Талиќ*, Предмет бр. ИТ-99-36-ПТ, Решение по Поднесокот од Радослав Брѓанин за привремено пуштање на слобода, 25. јули 2000, параграф 18.

12. Тежината на кривичните дела за кои се товари Обвинетиот беше проценета во Претходното решение. Судскиот совет го потврдува ставот на претходниот Совет дека Обвинетиот, доколку биде осуден, може да се соочи со долгорочна казна затвор.¹² Овој фактор е релевантен за утврдување на мотивот на Обвинетиот за бегство. Измените и дополненијата на Обвинението што беа направени по датумот на Претходното решение не беа од таков вид да влијаат врз заклучокот во врска со тежината на обвиненијата.¹³ Понатаму нема потреба за навраќање на заклучоците на претходниот Совет во врска со однесувањето на Обвинетиот пред објавувањето на Обвинението.¹⁴ Избегнувањето на средба од страна на Обвинетиот во времето кога Обвинителството се обидуваше да стапи во контакт со него дава повод за сомнение во врска со неговата готовност доброволно да се врати на судењето доколку биде пуштен на слобода.¹⁵ Обвинетиот нема поднесено свои лични гаранции. Се чини дека тој ги повторува изјавите што ги даде во својот претходен поднесок за привремено пуштање на слобода,¹⁶ дека ќе се врати на судењето и нема на никаков начин да влијае врз ниту еден од жртвите и сведоците, како и дека целосно ќе се придржува на условите наложени од Судскиот совет.¹⁷ Судскиот совет што го разгледуваше претходниот поднесок сметаше дека податоците изнесени пред него ја намалуваат вредноста на гаранциите.¹⁸

13. Во поднесокот Обвинетиот се потпира на аргументот дека најверојатно судењето нема да започне пред 2008.¹⁹ Откако Поднесокот беше поднесен, страните беа известени за „очекувањето дека е можно судењето да започне не крајот на март или првата половина на април“.²⁰ Во Одговорот Обвинетиот признава дека е многу веројатно дека судењето ќе започне во април 2007, но забележува дека тоа не е апсолутно сигурно.²¹ Судскиот совет укажува на тоа дека точниот датум за почетокот на судењето сè уште не е утврден, но дека процедуралните налози направени во декември 2006 во судењето на Мркшиќ и др. што е во тек отвараат можност за финалните поднесувања на страните во тој предмет да завршат на почетокот на март 2007. Се очекува судењето на Обвинетиот да следи по судењето на Мркшиќ и др. Не постојат во моментот околности што би можеле значително да го одложат очекуваното време за почеток на судењето. Судскиот совет повторно истакнува дека, како што расправаше во Претходното решение, пред неговото префрлување во Меѓународниот

¹² Претходно решение, параграф 20.

¹³ Изменето и дополнето обвинение, 2. ноември 2005.

¹⁴ Претходно решение, параграф 21.

¹⁵ *Види* Решение во жалбена постапка, параграф 15.

¹⁶ Поднесок, параграф 20.

¹⁷ Поднесок од Одбраната на Јохан Тарчуловски во кој се бара привремено пуштање на слобода на обвинетиот Тарчуловски, 20. мај 2005, параграфи 2-4; Претходно решение, параграф 5.

¹⁸ Претходно решение, параграф 23.

¹⁹ Поднесок, параграфи 21, 22 и 24.

²⁰ Статусна конференција, 12. декември 2006, Транскрипт стра. 211.

²¹ Одговор, параграф 31.

суд, Обвинетиот активно се обидува да им оневозможи на властите од Обвинителството на ПЈРМ да стапат во контакт со него, покрај другото со постапки како продавање на мобилниот телефонски број и непријавувањето на важечка адреса.²² Претходниот Судски совет особено го истакна ова однесување од страна на Обвинетиот и неговата релевантност за анализата на ризикот од одложување на правната постапка.²³ Имајќи го предвид претстојниот почеток на судењето, покажаната склоност на Обвинетиот кон такви постапки е од особено значење за проценувањето на ризикот од одложување на правната постапка. Доколку Обвинетиот прави слични обиди да избегнува контакт со релевантните власти, во случај да биде пуштен на слобода, постои голема можност да стане невозможно за тие власти да го обезбедат неговото враќање во ограничениот рок којшто ќе биде даден кога датумот на судењето ќе биде одреден. Во тие околности овој ризик е силен аргумент против одобрувањето на привремено пуштање на слобода во овој случај.

14. Обвинетиот спори дека новите гаранции од Владата на ПЈРМ претставуваат „битна промена на околностите“, како што е условено од судската пракса на Меѓународниот суд. Судскиот совет има сознание дека новите гаранции содржат одредби што не беа вклучени во гаранциите дадени за таа цел при претходниот Поднесок за привремено пуштање на слобода. Новите гаранции од Владата на ПЈРМ вклучуваат преземање обврска да се обезбеди враќање на Обвинетиот за судењето во рок од 48 часа од известувањето и врачувањето на поканата од страна на полицијата. Судскиот совет исто така обрнува внимание на гаранцијата дека Обвинетиот ќе биде спречен да контактира или на некој друг начин да влијае на сведоци.²⁴ Обвинетиот се чини дека сака да каже дека подготвеноста на Владата да се придржува на ветувањата е засилена со неодамнешното решение да и се даде на ПЈРМ статус на кандидат за влез во Европската Унија. Судскиот совет е убеден дека гаранциите обезбедени од Владата на ПЈРМ ублажуваат некои од дилемите изразена во Претходното решение. Меѓутоа тие забележуваат дека дополнителните гаранции од Владата во овој случај не се разликуваат битно од оние што веќе биле дадени пред претходниот Совет.²⁵ Новодобиениот статус на кандидат на ПЈРМ е фактор што може да ја зголеми подготвеноста на таа држава да соработува со Меѓународниот суд, но тоа треба допрва да се потврди. Во секој случај, тоа не претставува битна промена во околностите кога ќе се спореди со оние што преовладале кога било донесено Претходното решение. Доделувањето на статус на кандидат беше објавено на

²² Решение во жалбена постапка, параграф 15; Претходно решение, параграф 27; Анекс А кон Реакцијата, стр. 2-3.

²³ Претходно решение, параграф 27.

²⁴ Анекс 1 кон Поднесокот.

²⁵ Претходно решение, параграфи 24 и 32.

17. декември 2005²⁶ што значи само пет месеци по издавањето на Претходното решение. Тој статус е чекор напред во еден долготраен процес, за којшто се знаеше пошироко во јавноста во времето на Претходното решение. Извештајот на кој се потпира Одбраната во врска со тоа се однесува на имплементацијата на релевантниот Договор за стабилизација и асоцијација „од 2001 наваму“ од страна на ПЈРМ.²⁷ Според тоа, очигледно е дека во времето на Претходното решение ПЈРМ јавно следеше една политика на отворена добра волја да постапува во согласност со меѓународните обврски, вклучувајќи ја и соработката со Меѓународниот суд. Сепак, Судскиот совет го зема предвид овој развој на настаните, со што на ПЈРМ и е доделен статус на кандидат, бидејќи тоа претставува официјално признание на релевантната позиција на ПЈРМ и бидејќи, најверојатно, тоа не било познато или не било земено предвид кога се донесувало Претходното решение.

15. Обвинителството спори дека новите гаранции од Владата на ПЈРМ не треба да се прифатат како сигурни со оглед на непријателскиот однос наводно покажан кон Меѓународниот суд од страна на многу државни службеници од таа влада и враќањето на власт на политичката партија на која и припаѓа Обвинетиот. Обвинетиот тврди дека партијата се променила, но ниту доволно го поткрепува ова тврдење, ниту пак ја покажува релевантноста на наводната промена. Според мислењето на Судскиот совет присуството на сопартијците на Обвинетиот во Владата на ПЈРМ секако може да влијае врз подготвеноста на Владата да соработува со Меѓународниот суд за работи поврзани со пуштањето на слобода на овој конкретен обвинет, доколку Поднесокот биде одобрен. Судскиот совет не може да дојде до заклучок врз основа на материјалот што му е доставен дека тоа сигурно ќе се случи, но според покажаните факти Судскиот совет не е доволно убеден од страна на Обвинетиот (од кого најмногу зависи докажувањето) дека Судскиот совет може да биде сигурен дека Меѓународниот суд може да очекува ефективна и навремена соработка од Владата во врска со враќањето на овој конкретен обвинет на судењето доколку Поднесокот биде одобрен. Што се однесува на непријателски расположените државни службеници, Обвинителството упатува на една изјава од свој иследник. Според таа изјава повеќе барања за помош поднесени од Обвинителството до компетентните тела на Владата на ПЈРМ не биле разгледани. Иследникот понатаму изјави дека Претседателот на еден локален суд го одбил барањето на Обвинителството за пристап до определени судски досиеја, и покрај претходното одобрение на ова барање од страна на Владата. Во изјавата исто така се опишува еден инцидент во кој еден државен службеник од Министерството за внатрешни работи се обидел да го спречи пристапот на Обвинителството до архивот на Владата.

²⁶ Анекс 3 кон Поднесокот.

²⁷ Анекс 3 кон Поднесокот.

Обвинителството успеа да добие пристап до релевантниот материјал дури по интервенција на министрите за правда и внатрешни работи.²⁸ Обвинителството не покажува дека „многу државни службеници“ од Владата на ПЈРМ покажуваат непријателство кон Меѓународниот суд. Изјавата врз која се потпира Обвинителството упатува конкретно само на еден претседател на суд и на еден владин службеник. И во двата случаја високи државни службеници јасно покажале кооперативен став кон Меѓународниот суд било со одобрување на барањето од Обвинителството или со интервенирање кога барањето било одбиено. Судскиот совет не е во можност да дојде до задоволителен заклучок за други барања за помош за кои се вели дека не биле разгледувани. Во целина овие прашања не се многу релевантни за една општа оценка за способноста на Владата на ПЈРМ и подготвеноста да ги исполни своите обврски во врска со овој конкретен Обвинет, доколку биде одобрено привремено пуштање на слобода. Судскиот совет исто така обрнува внимание на тоа дека конкретната способност на Владата на ПЈРМ да го контролира „она што всушност се случува на теренот“ била разгледувана од претходниот Судски совет.²⁹

16. Обвинетиот спори дека новиот закон за заштита на сведоци сега се применува во судовите на ПЈРМ и се чини дека тој смета дека новиот закон ќе го спречи влијањето врз сведоци. Меѓутоа, во Поднесокот не се покажува доволно јасно како примената на законот би можела ефективно да го намали ризикот од влијание во овој предмет. Не е јасно од аргументите на Обвинетиот дали, и доколку е така, на кој начин новиот закон би гарантирал заштита на сведоците на Меѓународниот суд. Покрај тоа Обвинителството тврди дека имплементацијата на новиот закон треба да биде ефектуирана од едно министерство во кое се вработени поранешни колеги на Обвинетиот.³⁰ Обвинетиот порекнува секаква поврзаност во моментот со тоа министерство и тврди дека никој од неговите колеги не се обидел да влијае врз или да заплашува сведоци или жртви.³¹ Обвинетиот сепак не порекнува дека негови поранешни колеги се вработени во тоа министерство. Бидејќи е тоа така, не може да се исклучи дека, од тие причини, сведоци може да не бидат спремни во овој случај да бараат заштита од тоа министерство. Судскиот совет се согласува со проценката на ефикасноста на новиот механизам за заштита направена во Решението за *Бошкоски*,³² но истакнува дека бидејќи Обвинетиот немал толку висока позиција како Љубе Бошкоски,³³ потенцијалното влијание на неговите колеги во однос на заштитата на сведоци може да биде значително

²⁸ Анекс А кон Реакцијата, стр. 8-9.

²⁹ Претходно решение, параграф 24.

³⁰ Реакција, параграф 21; Анекс А кон Реакцијата.

³¹ Одговор, параграф 26.

³² Решение за *Бошкоски*, параграф 49.

³³ Одговор, параграф 22.

помало. Во секој случај, и покрај тоа што воведувањето на новиот закон за заштита на сведоци и мерките што се досега преземени тој да се имплементира се фактори што може барем малку да одат во прилог на потпирање врз Гаранциите од Владата на ПЈРМ, и кои може да го намалат барем во извесна мера ризикот од влијание врз сведоци во овој предмет, во конкретните околности ниту едно од ова прашање не може да се смета дека претставува битна промена во околностите без разлика дали ќе се земат одделно или ќе се разгледуваат заедно.

17. Обвинителството исто така тврди дека еден сведок престанал да соработува со нив откако добил закани. Меѓутоа од изјавата на еден иследник, на којашто Обвинителството се потпира, се чини дека наводните закани се однесуваат на изјава што сведокот ја дал во врска со Љубе Бошкоски.³⁴ Иако Обвинетиот и Љубе Бошкоски се заеднички обвинети, не постојат докази дека Обвинетиот или лица што делувале во негово име биле вклучени во тој инцидент. Всушност Обвинетиот тврди дека ниту тој ниту некој од неговите колеги се обидел да влијае врз сведоци. Спротивно не е утврдено. Обвинителството понатаму тврди дека Обвинетиот и понатаму има влијание врз своите прврзаници и дека тие живеат во близина на местата каде што живеат сведоци. Во врска со тоа Обвинителството се потпира на статија објавена во печатот од октомври 2005, во која се зборува за однесувањето на една група навивачи на еден фудбалски тим, кои, на натпревари истакнувале транспаренти на кои се искажува поддршка за Обвинетиот. Во написот се истакнува дека членовите на оваа група биле „постојано мобилизирани“ за обезбедување на финансиски средства за Обвинетиот и неговата сопруга. Во написот се опишува незадоволството на групата членови со Претходното решение и особено, со заклучокот дека тие може да се обидат да влијаат врз сведоци. Се цитира дека водачот на групата изјавил во статијата дека тие нема да влијаат врз сведоци ниту пак би направиле нешто што би било на штета на Обвинетиот.³⁵ Според тоа, иако написот покажува дека членовите на групата активно го поддржувале Обвинетиот во октомври 2005, и не постои ништо што би укажувало на тоа дека нивниот став кон него се променил од тоа време до сега, изјавата на водачот на групата не била оспорена. Не постојат докази дека членови на групата им пристапувале на сведоци што се очекува да сведочат во овој предмет, или на жртви во кривичните дела за кои се товари во Обвинението. Судскиот совет обрнува внимание на заклучоците во врска со ова прашање донесени во Претходното решение. Тогаш беа изнесени докази во врска со, покрај другото, една блокада на властите на ПЈРМ и повик на оружје во заштита на Обвинетиот.³⁶ Врз основа на тие докази, претходниот

³⁴ Анекс А кон Реакцијата параграфи 6-7.

³⁵ Анекс 7 кон Анекс А кон Реакцијата.

³⁶ Претходно решение, параграфи 30-31.

Совет сметаше дека присуството на активните приврзаници на Обвинетиот во непосредна близина на жртви и сведоци може да се смета за конкретна опасност за и загрозување на безбедноста на жртви и сведоци, и за оневозможување на спроведувањето на правдата. Нема податоци за други случаи на слично однесување. Сепак, ако се земе предвид појавата на такви постапки во тоа време, можноста за оневозможување на спроведувањето на правдата од страна на приврзаниците на Обвинетиот не може да не се земе предвид. Сепак не е покажано дека овој ризик може да се очекува да се зголеми доколку Обвинетиот биде пуштен на слобода.³⁷ Според тоа, Судскиот совет останува на мислење дека прашањето за тоа дали постои можност приврзаниците на Обвинетиот да прибегнат кон активности со кои ќе влијаат врз сведоци и жртви во овој предмет не е многу променето од она што било кога било донесено Претходното решение и не е релевантно до повисок степен за сегашното барање за привременото пуштање на слобода.

18. Обвинителството исто така тврди дека Обвинетиот има склоност кон насилничко однесување. Поконкретно, тие се потпираат на еден инцидент за кој се вели дека се случил во март 2005, во кој бил нападнат еден етнички Албанец. Не се тврди дека наводната жртва била потенцијален сведок во овој предмет, ниту дека тој бил жртва на некое од кривичните дела за кои се товари во Обвинението. Обвинителството достави копии од изјавите дадени за еден иследник на Меѓународниот суд од страна на жртвата на наводниот напад и неговиот брат. Жртвата изјави дека неколку дена по инцидентот тој слушнал од други луѓе дека Јохан Тарчуловски бил меѓу напаѓачите. Тој исто така изјавил дека тој го препознал Јохан Тарчуловски како еден од напаѓачите на една слика во весник и на телевизија.³⁸ Другата изјава што ја доставува Обвинителството е дадена од брат на жртвата. Братот не го видел инцидентот, но слушнал од некој пријател дека Јохан Тарчуловски и неговата група биле вклучени во нападот.³⁹ Инцидентот е спомнат во евиденцијата на полицијата. Меѓутоа наводните сторители се забележани како „непознати“ и „неидентификувани“.⁴⁰ Обвинетиот не се споменува. Обвинетиот тврди дека изјавата дадена од наводната жртва е неистинита.⁴¹ Судскиот совет не е во состојба да извлече заклучоци од материјалот што го има на располагање за наводната предиспозиција на Обвинетиот за насилство, па според тоа не е убеден дека врз основа на наводната предиспозиција за насилство Обвинетиот може да

³⁷ Жалбениот совет забележа дека Претходното решение не содржи никакви конкретни ставови дека членовите на клубот претставуваат поголем ризик со Обвинетиот пуштен на слобода; Решение во жалбена постапка параграф 18.

³⁸ Анекс 1 кон Анекс А кон Реакцијата.

³⁹ Анекс 2 кон Анекс А кон Реакцијата.

⁴⁰ Анекс А кон Реакцијата, стр. 4.

⁴¹ Одговор, параграф 27.

претставува опасност за кои било лица, во рамките на толкувањето на Правилникот, доколку биде пуштен на слобода.

19. Обвинителството понатаму тврди дека некои сведоци ги одлагале своите решенија дали да бараат заштитни мерки додека не се дознаат резултатите од парламентарните избори во ПЈРМ. Како реакција на ова тврдење, Обвинетиот истакнува дека и покрај враќањето на власт на партијата ВМРО ДПМНЕ по изборите во јули 2006, од коешто, според Обвинителството, многу сведоци се плашеле, Обвинителството не покажало дека некој сведок побарал заштита во врска со резултатите од овие избори. Тоа е сè многу нејасно. Дури и ако неко сведоци побарале заштита поради неодамнешната политичка смена, тоа не покажува дека нивниот страв е поврзан со самиот Обвинет или дека неговото пуштање на слобода, доколку биде одобрено би можело да ги зголеми тие случаи.

20. Обвинителството тврди дека мотивот на Обвинетиот да побегне и ризикот од заплашување на сведоци се зголемиле поради обелоденувањето на сите изјави на сведоци. Обвинетиот вели дека тој ги добил скоро сите изјави пред донесувањето на Претходното решение.⁴² Иако Обвинителството се повикува на мислењата изнесени во решенија на Меѓународниот суд, дека ризикот од бегство е најголем веднаш пред изрекувањето на пресудата, овие мислења се во контекст на конкретни предмети и се потпираат на можниот ефект од запознавањето на еден обвинет со сите докази и тврдења во тој предмет.⁴³ Ако доказите се силни, личната процена на Обвинетиот може да го наведе на тоа дека веројатноста да биде осуден е навистина голема. Секој предмет мора да се евалуира врз основа на околностите во него. Дури и во претпретресната фаза еден обвинет може да сфати дека можноста за негово осудување е голема. Во конкретниов предмет Судскиот совет не е во можност да заклучи дека обелоденувањето на изјавите на сведоци може да го зголемило мотивот за бегство во оваа фаза. Судскиот совет обрнува внимание на тврдењето на Обвинетиот дека повеќето од изјавите на сведоци му биле на располагање веќе подолго време. Според тоа не постои основа за заклучок дека ризикот од влијаење врз сведоци се зголемил значително од времето кога е донесено Претходното решение. И покрај тоа што Судскиот совет го зема предвид овој аргумент на Обвинителството, не е во можност да му даде поголема тежина.

21. Обвинетиот тврди дека неговата сопруга очекува бебе и дека тој сака да биде со своето семејство додека да почне судењето.⁴⁴ Обвинителството тврди дека ова ја намалува

⁴² Одговор, параграф 32.

⁴³ Решение за *Лимај*, параграф 11.

⁴⁴ Одговор, параграф 30.

веројатноста дека Обвинетиот ќе се врати на судењето доколку биде пуштен на слобода, но нема никаква конкретна поткрепа за ова тврдење и тоа не е многу убедливо. Судскиот совет има разбирање за личната грижа на Обвинетиот да го одржи контактот со своето семејство, особено во овој период, но забележува дека овој фактор не му дава силна противтежа на ниту едно од спротивставените тврдења. Според тоа фактот што семејството ќе добие принова нема голема тежина при проценувањето на веројатноста дали Обвинетиот ќе присуствува на судењето, ниту пак на тоа дали е во интерес на правдата во овој предмет.

22. Откако ги разгледа сите околности, и поединечните аргументи, Судскиот совет дојде до заклучок дека Обвинетиот не успеал да докаже дека постои „битна промена во околностите“ од датумот кога е донесено Претходното решение која би оправдала одобрување на барањето во Поднесокот. Различните нови или променети околности врз кои се потпира секоја од страните упатуваат на спротивни правци, но ниту одделно ниту заедно не претставуваат битна промена. Поконкретно, откако го разгледа материјалот што беше изложен пред него, Судскиот совет не може да биде убеден дека Обвинетиот ќе се појави на судењето, доколку биде пуштен на слобода. Како што веќе беше дискутирано, избегнувањето контакт од страна на Обвинетиот во минатото претставува вистински ризик, доколку се одобри барањето во Поднесокот, дека ќе има обиди да се одложи почетокот на судењето или тоа сосема да се избегне, особено со оглед на веројатниот претстоен почеток на истото.

5. Диспозитив

Поради гореспоменатите причини и врз основа на Правило 65 и 126 *bis* од Правилникот, Судскиот совет

- **ГО ОДБИВА** барањето на Обвинетиот за усно сослушување;
- **ГО ОДОБРУВА** барањето на Обвинителството да го надмине дозволивиот број на зборови во Реакцијата;
- **ГО ОДОБРУВА** барањето на Обвинетиот да го поднесе Одговорот на Реакцијата;
- **ГО ОДБИВА** барањето изнесено во Поднесокот.

Составено на француски и на англиски, при што англиската верзија е меродавна.

Датирано од 17. јануари 2007,

Во Хаг

Холандија

(своерачен потпис на оригиналот)

Судија Кармел Агиус

Претседавач

[Печат на Меѓународниот суд]